

Onderwerp: Transitievisie Warmte

Jaar/nummer: 2021/81

In behandeling bij: Wethouder Haringa

Voorstel

Instemmen met de inhoud van de Transitievisie Warmte en daarmee de Transitievisie Warmte vast te stellen.

Samenvatting

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat in 2050 alle gebouwen in Nederland niet meer met aardgas worden verwarmd, maar met duurzame vormen van energie. Om dat doel te behalen, dienen gemeenten een Transitievisie Warmte (TVW) op te stellen, waarin per wijk of dorp de keuze voor een alternatief voor aardgas, en het tempo voor de overgang, wordt vastgelegd.

Terschelling heeft in samenwerking met de gemeenten Schiermonnikoog en Vlieland en adviesbureau Ekwadraat een Transitievisie Warmte opgesteld. Hierin staat beschreven wat de huidige situatie is van de dorpen, hoe het eiland van het gas afstapt en wat ervoor in de plaats komt.

Toelichting

In 2019 is door alle overheden en vele maatschappelijke partijen het Klimaatakkoord gesloten. Dit is een verzameling van maatregelen met als doel dat Nederland minder CO₂ uitstoot. Eén van de afspraken is dat in 2050 alle gebouwen in Nederland van het aardgas zijn afgestapt en overgestapt op een duurzamere vorm van energie. Omdat de VNG heeft ingestemd met het Klimaatakkoord, is de gemeente verplicht een TVW te ontwikkelen, die uiterlijk eind 2021 is vastgesteld. De TVW draagt bij aan de doelen van het Klimaatakkoord.

Op dit moment worden de meeste gebouwen nog verwarmd met aardgas. Aardgas is echter een fossiele brandstof waarbij CO₂ vrijkomt als het verbrand wordt. Het is noodzakelijk om een andere vorm van energie te gebruiken om de CO₂-uitstoot te verminderen. Op deze manier wordt Terschelling een duurzamer eiland. Gezamenlijk met alle andere gemeenten helpen wij hierdoor de aarde schoner te maken.

Historie

In februari 2021 heeft het college ingestemd met een plan van aanpak voor het opstellen van de Transitievisie Warmte. In dat plan van aanpak stond onder meer dat de gemeente zou samenwerken met de gemeenten Vlieland en Schiermonnikoog en de hulp zou inschakelen van adviesbureau Ekwadraat. In de maanden daaropvolgend zijn twee ambtenaren betrokken geweest bij het opstellen van de Transitievisie Warmte en met het eindresultaat gekomen dat in de bijlage is meegeleverd.

Juridische gevolgen/fatale termijnen/handhaving

De Transitievisie Warmte dient voor het eind van 2021 te worden vastgesteld. Na vaststelling zullen de eerste plannen gemaakt worden vanaf 2022. Gezien het langdurige proces om Terschelling aardgasvrij te maken, is de verdere planning flexibel.

Belang voor toerisme/samenleving/economie

De warmtetransitie heeft gevolgen voor iedereen die op het eiland woont of het eiland bezoekt. Uiteindelijk zal het leiden tot een duurzamer eiland met schone energie dat in de toekomst leefbaar blijft.

Financiële/personele/organisatorische gevolgen

Momenteel zijn er twee ambtenaren betrokken bij de TVW. Zij zullen ook betrokken blijven bij de overgang naar de uitvoering zodra de TVW is vastgesteld. Het aantal uren dat zij hieraan besteden valt binnen hun takenpakket.

Als vervolg op de TVW maakt de gemeente zogenaamde Wijkuitvoeringsplannen. Dat doen we in samenspraak met de bewoners. Het opstellen van die plannen en de uitvoering van de warmtetransitie brengen een flinke extra inspanning en daarmee kosten met zich mee. De financiële gevolgen zijn nu nog niet bekend. Dat wordt pas duidelijk wanneer we weten hoe we de uitvoering precies gaan doen. Dat hangt af van uit welke alternatieve warmtebronnen we kunnen kiezen, wat het voordeligst is, wat inwoners willen etc. Er zullen financieringsmogelijkheden komen vanuit het rijk, maar of die alle kosten kunnen dekken is nu nog niet zeker. Zodra we meer weten over hoe we alles gaan doen, zullen daar ook adviezen voor komen.

Omdat de warmtetransitie een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van meerdere stakeholders, is de financiering dat ook. Landelijk wordt, onder andere door de Rijksoverheid, gewerkt aan (financierings)constructies. Gemeentes en provincies kijken wat ze hieraan toe kunnen en willen voegen. Ook marktpartijen (banken, hypotheekverstrekkers, etc.) bieden financieringsmogelijkheden aan. Daarnaast wordt van eigenaar-bewoners verwacht dat zij zelf een deel van de investeringen zullen bekostigen. Bijvoorbeeld met eigen middelen, leningen, coöperatieve financieringsconstructies, abonnementsvormen of andere financieringsvormen.

De afgelopen jaren zijn verschillende regelingen opgezet. De regelingen zullen zich de komende jaren blijven ontwikkelen. Zo schrijft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het volgende in haar kamerbrief over de voortgang Programma Aardgasvrije Wijken: "Zonder aanvullende (rijks)bijdrage komt de businesscase van een wijk vooralsnog niet rond. Ook kunnen verschillende bestaande subsidiemogelijkheden beter worden afgestemd op de wijkgerichte aanpak."

Communicatie/interactiviteit

De hele gemeenschap is belanghebbend en de plannen zullen van hen ook enige inspanningen vragen. Het is daarom belangrijk dat iedereen zo veel mogelijk betrokken wordt. Er zal een informatieavond worden georganiseerd voor de raad waarin de Transitievisie Warmte aan de orde wordt gesteld.

Vervolgens zal er na vaststelling van de Transitievisie Warmte een artikel verschijnen in de Terschellinger en wordt er informatie gedeeld via de sociale media en de website van de gemeente.

De gemeente zal voor de uitvoering van de warmtetransitie zogenaamde Wijkuitvoeringsplannen moeten opstellen. Dat zal in samenspraak worden gedaan met de bewoners.

Vanwege de grote veranderingen die de warmtetransitie met zich meebrengt, zullen inwoners voortdurend op de hoogte worden gehouden van plannen en de planning daarvan.

Advies van de raadscommissie

De Transitievisie is op 25 november 2021 behandeld in de raadscommissie. Tijdens de commissievergadering is besproken dat het van belang is om sterk in te zetten op isolatie. Verder werden het belang van kleinschalige initiatieven en van de opslag van energie op het eiland benadrukt. Dat laatste in relatie tot de capaciteit van de Wadkabel.

De Transitievisie Warmte wordt als hamerstuk geagendeerd op de raadsvergadering van 15 december 2021.

Ter inzage liggende stukken

Transitievisie Warmte Terschelling

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 7 december 2021

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

C.M. van de Pol,
burgemeester